Partij voor de Dieren
Nijmegen

Schriftelijke vragen aan het college van burgemeester en wethouders
(conform art. 39 van het Reglement van Orde)

Dierproeven in Nijmegen

Datum: 10 oktober 2026
Indiener: Eline Lauret (Partij voor de Dieren)
Opstellers: Eline Lauret en Jannus van Wolferen (Partij voor de Dieren)

Geacht college,

Dierproeven mogen alleen als er geen alternatief is. Er zijn tegenwoordig steeds meer alternatieven[1].

In Nijmegen vinden echter nog steeds dierproeven plaats. Sterker nog: het aantal dierproeven is in 2024 toegenomen. Dat is vreemd, omdat onderzoekers zich moeten houden aan de 3V's: vervangen, verminderen, verfijnen. Gelukkig zien steeds meer wetenschappers in dat het onethisch is om te testen op dieren én dat zij te veel verschillen van mensen om tot goed vertaalbare resultaten te komen. 9 van de 10 op een dier geteste medicijnen werken niet eens op mensen.

Nederland wil internationaal vooroplopen op het gebied van vernieuwingen (innovaties) die dierproeven overbodig maken. Daarom stimuleert de Rijksoverheid het ontwikkelen en toepassen van methoden voor onderzoek zonder proefdieren. Dit doet de Rijksoverheid met het partnerprogramma Transitie Proefdiervrije Innovatie (TPI). Dit programma is sinds februari 2026 ook actief in Nijmegen.

De gemeenteraad van Nijmegen heeft in juli 2024 via de motie 'Nijmegen op weg naar dierproefvrij' uitgesproken dat **er binnen de gemeente maximaal ingezet moet worden op proefdiervrij onderzoek**. Ook heeft de raad in die motie **het college verzocht met stakeholders, zoals RadboudUMC en Novio Tech Campus BV, in gesprek te gaan over hoe in samenspraak beleid kan worden gevormd om Nijmegen volledig proefdiervrij te maken**.

Tot onze grote verbazing begrijpen we twee jaar later uit de antwoorden op technische vragen dat het college tot nu toe geen inzet heeft gepleegd om gezamenlijk met stakeholders tot beleid te komen richting een volledig dierproefvrij Nijmegen. Het onderwerp is weliswaar op ambtelijk niveau eenmaal bespreekbaar gemaakt tijdens reguliere accountgesprekken met Radboud UMC en Novio Tech Campus, maar er lijkt niet gesproken te zijn over hoe in samenspraak beleid kan worden gevormd richting een proefdiervrij Nijmegen. Het lijkt er nu op dat de beide stakeholders niet bereid zijn daadwerkelijk proefdiervrije alternatieven verder te omarmen dan wel te ontwikkelen.

[1] Zoals menselijk weefsel voor organoids, orgaan-op-een-chip, multi-organ-on-a-chip en voor body-on-a-chip, plastinaten, 3d-printing, computermodellen, kunstmatige intelligentie (AI), microdosering

Wij erkennen dat er voor de gemeente geen rol ligt op het gebied van (instellings- en project)vergunningen noch op het gebied van toezicht. De gemeente kan echter wel degelijk een rol pakken in aanjagen, inspireren, stimuleren en faciliteren via gesprekken, samenwerking, kennisdeling, en via bijvoorbeeld subsidies. Dit in het belang van proefdieren die tenslotte ook inwoners zijn van onze gemeente.

De Partij voor de Dieren heeft in dit kader de volgende vragen:

1. Is het college het met ons eens dat het voeren van een gesprek op ambtelijk niveau niet hetzelfde is als 'maximaal inzetten op proefdiervrij onderzoek en in samenspraak met stakeholders beleid vormen richting een volledig proefdiervrij Nijmegen'? Zo nee, waarom niet?
2. Is het college het met ons eens dat het feit dat wet- en regelgeving voor dierproeven landelijk geregeld geen beletsel hoeft te zijn om in Nijmegen voorop te lopen in proefdiervrije onderzoeken, innovaties en medicijnontwikkeling? Zo nee, waarom niet?
3. Is het college het met ons eens, dat vooroplopen op het gebied van proefdiervrije onderzoeken, innovaties en medicijnontwikkeling van Nijmegen een internationaal interessante koploper kan maken, met alle voordelen die daarbij horen? Zo nee, waarom niet?
4. Wat vindt het college ervan dat het geregistreerde aantal voor dierproeven gebruikte dieren binnen Radboud UMC is toegenomen (van 8.401 in 2023 naar 11.091 in 2024)?
5. Is het college bereid te achterhalen:
    a. Welke bedrijven in Nijmegen allemaal dierproeven doen naast Radboud UMC/CDL? Zo nee, waarom niet?
    b. Op welke dieren in Nijmegen allemaal dierproeven worden gedaan, buiten de door Europa verplicht te registreren dieren (soorten en aantal dieren per soort)? Zo nee, waarom niet?
    c. Of er in Nijmegen dierproeven worden uitgevoerd die zijn gericht op het ontwikkelen van medicijnen, vaccinaties e.d. voor dieren gehouden in de agrarische sector (runderen, schapen, geiten, kippen etc.)? Zo nee, waarom niet?
6. Waarom wordt er door Nijmeegse instituten niet nog veel meer ingezet op proefdiervrije alternatieven?
7. Is het college het met ons eens dat het een keuze is om dierproeven te doen en dat onderzoekers vaak ook kunnen kiezen voor onderzoek met proefdiervrije alternatieven? Zo nee, waarom niet?
8. Is het college het met ons eens dat het erop lijkt dat onderzoekers blijkbaar onvoldoende kennis hebben van proefdiervrije alternatieven en/of onvoldoende bereidheid lijken te hebben om proefdiervrije onderzoeksmethoden te omarmen[2][3] en dat o.a. de kennis over en/of bereidheid tot omarmen en/of ontwikkelen van proefdiervrije onderzoeken bij stakeholders moeten worden verhoogd? Zo nee, waarom niet?
9. Is het college ervan op de hoogte dat medicijnen voor mensen, ontwikkeld in proefdiervrije alternatieven, tegenwoordig vaak effectiever zijn dan medicijnen ontwikkeld met dierproeven, omdat ze beter vertaalbaar zijn naar mensen[4]? Zo nee, waarom niet?
10. Zijn er contacten tussen college/gemeente en TPI Nijmegen en is met hen gesproken over beleid voor de afbouw van dierproeven in Nijmegen? Zo nee, waarom niet en is het college bereid dit alsnog op te pakken?

Fokoverschotten

[2] 'We zijn gaan geloven in dierproeven' - NEMO Kennislink
[3] Welke proefdiervrije alternatieven zijn er? - Proefdiervrij
[4] Zie Programmeringsstudie Alternatieven voor Dierproeven - Deel 1: Programmeringsstudie Alternatieven voor Dierproeven-Deel1

11. Wat vindt het college ervan dat er in 2024 13.826 voor het Radboud UMC gefokte proefdieren zijn gedood zonder dat ze ooit zijn ingezet voor experimenten? Met andere woorden: wat vindt het college ervan dat er kennelijk grote ‘fokoverschotten van proefdieren’ zijn, groter dan het aantal voor experimenten gebuikte dieren (dat waren er 11.091 in 2024)?
12. Is het college bereid te achterhalen of er fokfaciliteiten voor proefdieren zijn binnen Nijmegen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waar, van welk bedrijf, voor welke diersoorten en hoeveel dieren per diersoort?
13. Is het college alsnog bereid aan te dringen, bij stakeholders in onze gemeente en bij de landelijke overheid, op meer landelijke en wellicht zelfs internationale samenwerking om de ‘overschotten in proefdieren’ terug te dringen? Zo nee, waarom niet?

Mogelijk nieuw dierenlaboratorium

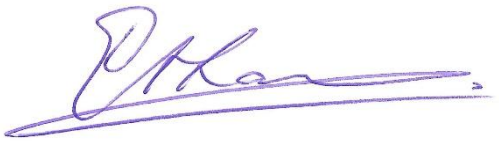
14. Mocht er instemming of advies door B&W noodzakelijk zijn voor een aanvraag voor een vergunning bij Gedeputeerde Staten, is het college dan bereid de raad actief hierover te informeren? Zo nee, waarom niet?
15. Waarom ziet het college het doen van dierproeven niet als een activiteit die de fysieke leefomgeving betreft? De fysieke leefomgeving betreft immers alles wat je ziet, voelt, hoort, ruikt en beleeft. Als inwoners weten dat ergens dierproeven worden gedaan, ‘beleeft’ een deel van de Nijmeegse bevolking dat ook, doordat ze zich een voorstelling kunnen maken van wat binnen in het gebouw gebeurt, ondanks dat ze het niet direct kunnen zien, voelen, horen of ruiken. Bij sommige stallen kun je ook niet zien, voelen, horen of ruiken wat binnen in de stal gebeurt, maar de wetenschap dat er dieren binnen zitten zorgt ervoor dat mensen dit wel kunnen 'beleven', mede reden waarom stallen een activiteit zijn die de fysieke leefomgeving betreffen.

Tenslotte

16. Is het college alsnog bereid een regierol te nemen om in samenwerking met stakeholders plannen en een strategie te ontwikkelen om Nijmegen proefdiervrij te maken?
    a. Zo ja, is het college bereid een tijdspad met mijlpalen te delen?
    b. Zo nee, waarom niet? Hoe en wanneer verwacht het college dan een volledig proefdiervrij Nijmegen bereikt hebben?

De Partij voor de Dieren ziet met belangstelling uw antwoorden tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Eline Lauret
Raadslid Partij voor de Dieren Nijmegen